

**DE NACHT
VAN DE
BLAUWE
EEKHOORNS**

LEO A.A. DE JONG

Ontwerp omslag en binnenwerk: vandijk ontwerp, Eindhoven

Beeld omslag: Aleksander Kaczmarek

Foto auteur: ISO Foto, Almere

© 2018 Uitgeverij Palmslag | Leo A.A. de Jong

www.palmslag.nl

info@palmslag.nl

Alle rechten voorbehouden. Niets uit dit boek mag worden verveelvoudigd en/of openbaar gemaakt door middel van druk, internet, fotokopie, microfilm of op welke andere (digitale) wijze dan ook, zonder voorafgaande schriftelijke toestemming van de uitgever.

No part of this book may be reproduced in any form by print, internet, photoprint, microfilm or any other (digital) means without written permission from the publisher.

ISBN 978 94 917 7390 7

NUR 301

*I don't want to start
Any blasphemous rumors
But I think that God's
Got a sick sense of humor
And when I die
I expect to find Him laughing*

— DEPECHE MODE — 'BLASPHEMIOUS RUMOURS', M. GORE

‘Tja,’ zei John: ‘Het was toch wel haar eigen beslissing. Dat moet je respecteren.’

Maar Saskia kwam meteen weer met haar voorbestemming om de hoek: ‘Als ze die klootzak niet had ontmoet, dan was het allemaal niet zo afgelopen.’

Daar was eigenlijk ook niet veel tussen te krijgen.

‘Ik wou dat ik de tijd kon terugdraaien,’ verzuchtte Saskia. ‘Al was het maar een paar dagen...’

Om Saskia wat op te beuren boog John het gesprek om naar een leukere richting: over wat er in Luxemburg allemaal te zien is en wat ze morgen nog zouden kunnen gaan doen. En de rest van de avond zat John te praten over Luxemburg. Het is maar een klein landje, maar John kon er toch heel veel over vertellen.

De volgende dag werden ze ongeveer tegelijk wakker. Dat kan ook met de plaatselijke haan te maken hebben gehad. Hij begon al rond een uur of vijf. Rond zevenen startte hij met een tweede ronde. Maar zo’n haan is altijd nog beter dan de Australische vogelwekkervariant, meende Saskia.

‘Wat is dat dan?’ vroeg John.

‘Een kookaburra,’ zei Saskia. Ze zocht eventjes op haar telefoon naar een videotje op internet en liet hem horen.

‘Jezus, wat een herrie!’ reageerde John. ‘Leuk, zoiets in je tuin, maar misschien wel grappig als ringtone.’

‘O, maar die is er ook!’ zei Saskia enthousiast. ‘Ik heb het gehoord toen ik op de luchthaven van Sydney liep. Ik dacht nog: hé, zit er hier binnen zelfs eentje? Maar het was een telefoon die afging. Wil je er ook een?’

‘Nee dank je. Laat maar.’

‘Ik heb trouwens vannacht wel raar gedroomd,’ zei Saskia direct na de kookaburradiscussie. ‘Ik droomde dat we hier door het dorpje wandelden en dat er allemaal blauwe eekhoorns op de stoep liepen. Later zaten er twee bij ons hier op het balkon. Ik gaf ze wat pistachenootjes en daar waren ze lekker van aan het knabbelen. Zou dat iets betekenen denk je?’

‘Was dat je hele droom?’ vroeg John.

‘Ja.’

‘Ach, dat komt gewoon door dat bordje van gisteren. Dromen betekenen helemaal niets,’ stelde John zelfverzekerd. ‘En dat is maar goed ook. En het was trouwens een *witte* eekhoorn,’ herhaalde hij de opmerking van Saskia van de dag ervoor.

‘Op een blauw bordje,’ vulde Saskia lachend aan.

Omdat Saskia nog nooit in Luxemburg was geweest, had John een heel introductierondje voor haar uitgedacht met de belangrijkste highlights van het land. In ieder geval van het noorden, wat landschappelijk tot de Ardennen behoort en de Oesling wordt genoemd. Dat kostte hem weinig moeite; hij kende het daar zo goed. Om haar te laten zien waar ze waren had hij een kaart meegenomen. Maar eigenlijk kon hij haar ook zo vertellen hoe ze moesten rijden. Het liep echter anders.

‘Hoe ver zitten we hier eigenlijk van de Franse grens vandaan?’ wilde Saskia op zondagmorgen bij het ontbijt opeens weten.

‘Kilometer of zestig,’ zei John. ‘Misschien zelfs nog wat minder. Als je Luxemburg-stad eenmaal voorbij bent, dan ben je er al bijna.’

‘En die stad met dat mooie plein waar je het weleens over hebt gehad, die ligt hier toch ook niet ver vandaan?’

‘Je bedoelt Nancy,’ zei John. ‘Nee, dat is vanaf hier denk ik ongeveer twee uur rijden. Misschien twee en een half, max.’

‘Zullen we daar dan naartoe gaan vandaag?’

‘Waarom niet?’ zei John. ‘In Luxemburg komen we nog wel een keer terug toch?’

‘Dat is honderd procent zeker!’ zei Saskia.

Na een heel klein rondje in de omgeving na het ontbijt – John wilde haar die dag toch iets meer van Luxemburg laten zien dan alleen het uitzicht vanaf het balkon – waren ze rond halftwee in Nancy. Saskia vond La Place Stanislas erg mooi. Jammer dat het weer grijs en grijs was. Toen John er was fonkelden de gouden hekken in de zon. Nu stonden ze er maar een beetje saai bij. Maar het bleef een prachtig plein.

Het duurde niet lang of Saskia had op het plein een gebouw ontdekt dat John goed kende.

‘Hé, een hotel! Wat een toplocatie zeg. Zou het goed zijn?’

‘Nou,’ zei John lauwtjes, ‘het is Frans, hè. Zal van buiten wel mooi zijn en van binnen ouwe troep. Maar op zo’n locatie natuurlijk wel de hoofdprijs betalen.’

Ai, dat was vals! Hij wist heel goed dat het een prachtig hotel was. En dan laten ze op internet nog niet eens de ontbijtruimte in zijn volle glorie zien. Dat is eigenlijk meer een paleiszaal. Maar terug naar zakelijke argumenten.

‘Met dat hotel kunnen we vandaag toch niets, want we moeten vanavond terug naar Luxemburg,’ zei hij tegen Saskia. ‘Ten eerste hebben we daar die kamer voor vannacht al betaald en zijn al onze spullen daar en ten tweede moeten we morgen weer terug naar Nederland. Dat is vanaf hier toch wel een erg lange rit.’

Dat was logica waar ze weinig tegen in had te brengen.

‘Maar terug op de hotelkamer wil ik weleens op internet naar dat hotel kijken,’ besloot ze.

‘Wat we in Nancy nog wél kunnen doen, is hier nog wat gaan eten,’ zei John. ‘Ik ken hier vlak bij een restaurant dat je echt moet zien. Voordeel is ook dat je daarna het plein nog een keer in het donker kunt zien. Dat ziet er ook heel mooi uit.’

Behalve om zijn plein is Nancy ook beroemd om zijn art nouveau. Het restaurant waar John het over had is daar een prachtig voorbeeld van. Het is zo mooi dat het eten bijna een bijzaak lijkt te worden. Saskia was ook duidelijk onder de indruk van de ambiance. Maar ook het eten zelf was prima. En het was opvallend hoe druk het er was. Reserveren was waarschijnlijk de normale gang van zaken. En misschien nog wel lang van tevoren ook. Ze boften dat er nog precies één tafeltje voor twee vrij was. Fransen eten over het algemeen vrij laat, dus de grote drukte moest waarschijnlijk zelfs nog komen.

Rond een uur of tien waren ze weer terug in Luxemburg. Nog even een afzakkertje genomen in de lounge. De algeneter hing

er nog. In het donker nu, want het licht in het aquarium was inmiddels uitgegaan. Terug op de hotelkamer checkte Saskia toch nog even dat hotel in Nancy op haar smartphone. Afgaande op de foto's vond ze het er van binnen ook erg mooi uitzien. John had niet zoveel belangstelling. Hij stond op het balkon en floot een liedje. Hetzelfde liedje dat-ie op de terugweg naar Luxemburg ook al had geneuried.

‘Wat voor liedje is dat toch de hele tijd?’ vroeg Saskia.

‘Och,’ zei John bagatelliserend, ‘zomaar een oud Frans liedje. Uit de jaren zeventig, of misschien nog wel ouder. In Frankrijk zat het opeens in mijn hoofd. Van Gilbert Bécaud.’

KALIUMPERMANGANAAT

Saskia had het in Luxemburg leuk gehad. Dat wist John zeker. Hij had het aan haar kunnen zien. Aan de kleur van haar ogen. Meestal waren die groenbruin. Maar afhankelijk van haar stemming, kon dat veranderen. Als ze het naar haar zin had waren ze bruiner. Voelde ze zich rot dan ging de kleur naar groen. Tijdens de begrafenis waren ze echt groen. In Luxemburg werden ze langzaam maar zeker weer bruiner.

Ach, Luxemburg. John vond het er nog steeds heel mooi. Maar de schoonheid van vroeger was weg. Natuurlijk, hij kende het land als zijn broekzak, dus veel nieuws was er niet meer te zien. Maar dat was al heel lang zo. In zijn vroege jeugd kwam hij er heel vaak met zijn ouders. Met zijn drieën. Een paar keer per jaar. Dat was voor de scheiding natuurlijk. Nee, al toen hij klein was waren de verrassingen van een vakantie in Luxemburg minimaal. Toch kon hij zich al heel lang van tevoren verheugen als ze ernaartoe zouden gaan. Die schoonheid en vreugde vanuit zijn kindertijd, hij was het al vroeg kwijt.

Hij kon zich nog goed één van de eerste scheikundelessen op de middelbare school herinneren. Op dat moment zat er in zijn chemieklas ook nog een verwaald alfameisje; hekel aan wetenschap, goed in talen, creatief, kunstzinnig. John begreep niet wat ze bij een vak als scheikunde deed. Niet veel later liet ze dat vak inderdaad ook vallen. Maar toen was ze er nog. Tijdens één van de lessen gebruikten ze kaliumpermanganaat. 'Oh! Wat een mooie kleur!' riep ze heel enthousiast. Ja, trut, dacht John. Dat is kaliumpermanganaat. Dat is altijd paars. Hoe oud zou hij toen zijn geweest? Tweede of derde klas middelbare school. Misschien veertien? Vijftien, maximaal. Nee, die kinderlijke waardering van

mooie dingen, dat enthousiasme, John was het al vroeg kwijt.

De spanning van de eerste keer een tripje over de grens. België of Duitsland in. Spannend! De muziek uit die tijd. Bij sommige vakantiefoto's wist John nog precies welk liedje hij op dat moment in zijn hoofd had zitten. De fonkeling van zijn favoriete knikker in een straal zonlicht tussen de gordijnen door. Huis met een plat dak, geen airco. Dus als het warm was gingen de gordijnen dicht. De geur van een open haard tijdens een frisse herfstavond.

Maar niet alleen John was veranderd, ook Luxemburg. Zijn ouders huurden toen hij jong was een bungalow in een klein dorpje. Privaat. Voor een habbekrats eigenlijk. Als ze kwamen zat de deur niet eens op slot. Het dorpje bestond uit ongeveer vijftien huizen, een piepklein kerkje en een tankstationnetje. De meeste huizen waren boerderijen. Het dorpje hield op bij hun bungalow.

Bij het tankstationnetje, dat op zo'n vijftig meter van de bungalow lag, konden ze 's avonds naar Nederland bellen. Om te vragen hoe het met de kat ging. Die bleef thuis; de burens pasten erop. In het tankstation hing al die jaren een ansichtkaart. Twee tekeningen naast elkaar. Links een man die in het bos aan het feesten was met een wild zwijn. Rechts een boze vrouw met een deegroller. Links (in het Duits) de tekst: *Beter in het bos bij een wild zwijn...* Rechts: *dan thuis bij een boze vrouw* (in het Duits rijmde het). Simpele humor uit een makkelijkere tijd.

Het dorpje bestaat nog steeds. Bijna onherkenbaar. Tussen de boerderijen staan nu appartementencomplexen. Kleinschalig, dat nog wel. En er staat een groot tankstation waar je van alles kunt kopen. De bungalow staat er nog. Verbouwd. De blokhut ertegenover niet meer. De bungalow ligt nu zo'n beetje midden in het dorp aan een soort woonerf, waar forenzen hun SUV kunnen parkeren. Wim Sonneveld had ooit eens een liedje over het tuinpad van zijn vader. Tja. De nieuwe tijd...

En toch! Ook tijdens zijn volwassen jaren had hij weleens een spontane ervaring van schoonheid gehad die hem was bijgebleven. Bijvoorbeeld in Ierland. Inmiddels meer dan tien jaar

geleden. John was niet gelovig (in ieder geval niet gedoopt, dus dan is het sowieso niet relevant of je een goed of een slecht mens bent geweest), maar kwam toch veel in kerken. Het zijn meestal de mooiste gebouwen in de stad en het is gewoonweg een wonder dat de mensen in de middeleeuwen zulke gigantische bouwwerken wisten te maken. Dat in die tijd van pest, analfabetisme, honger, viezigheid en beperkte levensverwachtingen. Nee, de mensheid is na het instorten van het Romeinse Rijk op veel gebieden toch wel flink teruggevallen.

Hij was in een Iers stadje. Het was zo rond halfacht 's avonds. Het was medio mei. Hij wilde een van de grotere kerken in die plaats bezoeken. Hij betwijfelde of die op dat tijdstip nog geopend was, maar de deur zat niet op slot. Direct toen hij naar binnen ging werd hij verblind door een fel licht. Nog in de deuropening. Hij liep verder naar binnen en het licht werd na één stap al minder. En hij kon zien waar het vandaan kwam. Van een gouden kruis op een altaar recht voor hem! Het zonlicht viel door een raam boven de ingang op het kruis en kaatste precies in zijn gezicht op het moment dat hij de kerk binnenkwam.

Voor dat fenomeen waren er drie dingen noodzakelijk. Allereerst precies het goede tijdstip. De zon beweegt (sorry mijnheer Galilei) toch wel behoorlijk snel. Dan de goede dag van het jaar. Op zo'n beetje alle andere dagen staat de zon op dat tijdstip te hoog of te laag, als hij niet al helemaal is ondergegaan. En niet in de laatste plaats: zon! Het was in Ierland en dan nog wel in het westen. Niet bepaald een regio die bekendstaat om zijn grote aantal zonuren. Het was maar een vrij klein kruis ook. Misschien net dertig centimeter hoog. Dat de zon daar precies op viel! En natuurlijk was hij *alleen* toen hij dat meemaakte. Bijzondere dingen lijken nooit te gebeuren als er veel mensen zijn. Of als iedereen erop zit te wachten.

John vond het wel vreemd dat hij de naam van dat alfameisje uit zijn scheikundeles niet meer kon herinneren. Hij had een geheugen als een olifant en kon zich vrijwel alle namen van zijn

klasgenoten uit die tijd herinneren. Maar die van haar niet.

Die nacht werd hij rond drie uur opeens wakker. Och shit! Dat kaliumpermanganaatklasgenootje.

Ze heette ook Sabine...

SCHOOLEXTRA

Och, Sabine. Die middag gleden zijn gedachten terug naar haar begrafenis. Haar ouders leefden allebei niet meer, maar ze had nog wel een oudere broer. Hij hield een speech. Ze hadden Saskia trouwens ook gevraagd of ze dat wilde, maar ze had nee gezegd. Ze kon het niet. Was te emotioneel. Sabines broer hield dus wel een speech. Hij stelde zich voor als 'haar broer', maar Saskia kon John vertellen dat hij Constantijn heette. Maar iedereen noemde hem Stan. Constantijn van Spaarnwoude. Het klonk als de naam van een groot heerser, dacht John. Hij stond er ook standvastig bij (nomen est omen), maar je zag dat hij het moeilijk had.

Hij vertelde over hun gemeenschappelijke jeugd. Hij was een flink stuk ouder, dus Sabine was echt zijn kleine zusje geweest. En dat bleef je dan toch altijd. Tegenover hun huis in Amsterdam stond in hun jonge jaren een school. Het was een grote school met een plat dak. Op die school zaten elke zomer twee scholeksters. Scholeksters zijn vrolijke beestjes. Ze zijn heel actief en maken een onmiskenbaar geluid. Ze brengen leven in de brouwerij.

Sabine was nog heel klein toen de scholeksters hun burens werden. Ze kende schol noch ekster, laat staan een scholekster. Ze noemde ze *schoolextra's*. Ze zaten op een school en waren een extra. Normale scholen hebben zo iets niet. Logisch... Volgens haar broer hadden die gevederde vriendjes er misschien wel toe bijgedragen dat ze zelf wilde gaan vliegen. Om het even; het was in ieder geval een lief verhaal dat John nog niet kende.

Scholeksters schijnen erg oud te kunnen worden. Laatst was er een berichtje op het nieuws dat iemand een heel oude had gezien. Uitgaande van zijn ring was die minstens veertig jaar oud. Zouden die van Sabine nog leven? Zelf woonde ze al een tijd niet

meer in Amsterdam. En haar broer was ook al lang geleden verhuisd. Wie weet?

Het deed hem trouwens denken aan een film die hij lang geleden eens had gezien. Geen idee hoe die heette. Een oude Franse film dacht hij. In de betreffende scène zitten twee ter dood veroordeelde gevangenen bij elkaar in een cel. Dan loopt er opeens een kakkerlak voorbij. Eén van de twee ziet dat stuk ongedierte en flipt: 'En dat klotebeest leeft morgen nog. En ik niet meer!' De tweede gevangene was pragmatischer ingesteld. Hij sloeg met zijn hand de kakkerlak dood en zei heel rustig: 'Zo, nu ben jij weer in het voordeel.'

Tja, het leven is niet alleen vergankelijk, maar ook relatief...

Met zijn gedachten nog bij Sabine, scholeksters en kakkerlakken, ging opeens de telefoon. Het was Saskia.

'Hé John! Hoe gaat het met jou?'

'Ach, ik was net even in gedachten...'

'Ik wou je nog even bedanken voor Luxemburg. Dat was een heel goed idee van je om er direct even tussenuit te gaan.'

'Graag gedaan. Waar zit je nu trouwens?'

'Laat ik het zo zeggen: je krijgt de groeten van de Grote Knipbaai.'

'Ah, ik snap het. Geniet ervan.'

'Doe ik. Groetjes!'

Tja. Alles gaat gewoon verder.